

Qirqinchi Oyatning Yashirin Tarixi — O‘n Yettinchi Raqam

Ikkinchi voy — to‘rtinchi qism

Jeff Pippenger

2026-06-25

627, 632 va 637

Tubsiz chohni ochadigan “kalit” — 632-yilda Muhammad vafot etishidan besh yil oldin, 627-yilda amalga oshgan Naynavo jangidir. Besh yil o‘tib, 637-yilda musulmon qo‘shinlari Naynavo jangida qatnashgan ikki buyuk superdavlatdan biri bo‘lgan Forsning poytaxtini egalladilar. Bu hodisa Yaqin Sharqdagi kuchlar muvozanatini keskin o‘zgartirdi. 627-yildagi Naynavo jangi Fors imperiyasining qudratini so‘ndirdi va o‘n yil o‘tib Fors imperiyasi barham topdi.

Tahqirlanish—782

Muhammadning 632-yildagi vafotidan bir yuz ellik yil o‘tib, 782-yildagi Abbosiylar yurishi chog‘ida Abbosiylar qo‘shini (xabar qilinishicha, qariyb 95 000 kishi) Kichik Osiyodagi (hozirgi Turkiya) Vizantiya hududiga ulkan bosqin boshladi. Ular Bosfor bo‘g‘ozi orqali Konstantinopolning ro‘parasida joylashgan Xrisopolgacha yetib bordilar — shu tariqa Vizantiya poytaxtiga juda yaqin kelib qoldilar. Vizantiyaliklar, imperatrissa Irena boshchiligida, og‘ir mag‘lubiyatga uchradilar. Natijada Vizantiyaliklar tahqirli uch yillik sulhni imzolashga majbur bo‘ldilar; unga ko‘ra, ular har yili katta miqdorda xiroj (taxminan 70 000–90 000 oltin dinor) to‘lashga hamda ipak kiyimlar va garovga olingan kishilarni topshirishga rozi bo‘ldilar. Bu yurish VIII asr davomida Abbosiylarning Vizantiya yerlariga qilgan eng yirik va eng muvaffaqiyatli bostirib kirishlaridan biri edi. U Abbosiylar xalifaligining tobora ortib borayotgan qudratini va Vizantiya imperiyasining davom etayotgan tanazzulini namoyon etdi.

Besh oy

Vahiy kitobining to‘qqizinchi bobida bir yuz ellik yilga teng bo‘lgan “besh oy” ikki marta tilga olinadi: bir marta beshinchi oyatda va yana o‘ninchi oyatda.

Va ularga ularni o‘ldirish emas, balki besh oy davomida azoblash nasib etildi; va ularning azobi chayon odamni chaqqandagi azobga o‘xshar edi. O‘sha kunlarda odamlar o‘limni izlaydilar, ammo uni topa olmaydilar; o‘lishni istaydilar, ammo o‘lim ulardan qochadi. Chigirtkalarining qiyofalari jangga hozirlangan otlarga o‘xshar edi; ularning boshlarida go‘yo oltinga o‘xshash tojlar bor edi, yuzlari esa odam yuzlariga o‘xshar edi. Ularning sochlari ayollar sochidek, tishlari esa arslonlarning tishlaridek edi. Ular temir sovutga o‘xshash ko‘krak zirhlariga ega edilar; qanotlarining shovqini jangga chopayotgan ko‘p otlar qo‘shilgan aravalarning shovqinidek edi. Ularning dumlari chayon dumlariga o‘xshar, dumlarida nayzalari bor edi; va odamlarni besh oy davomida jarohatlash qudrati ularning dumlarida edi. Vahiy 9:5–10.

Vahiy kitobining to‘qqizinchi bobidagi beshinchi karnayda bir yuz ellik yildan iborat bo‘lgan ikkita alohida bashoratli davr mavjud. Birinchisi, Muhammadning 632-yildagi vafotidan Sharqiy Rim imperatrиси Irenaning 782-yildagi tahqirlanishigachadir. To‘qqizinchi bob Islomning yuksalishini nihoyatda batafsil tarzda belgilab beradi. 606-yilda qabilalarning birlashtirilishidan, 627-yildagi Nineviya jangigacha, Muhammadning 632-yildagi vafotigacha, so‘ng 637-yilda Forsning mag‘lubiyatigacha, Islomning yuksalishi va qulashi Xudoning bashoratli Kalomida sinchkovlik bilan kuzatib boriladi. Arabiston Islom dini azob-uqubatning birinchi bir yuz ellik yillik bashoratidagi kuchdir. Muhammadning 606-yilda qabilalarni birlashtirishi; so‘ng 627-yildagi Nineviyaning “kalit” jangi, undan keyin taxminan 628-yilda Muhammadning Fors va Rimning har ikkisinin ham zavol topishi haqidagi bashorati, so‘ng esa 632-yildagi uning vafoti. Bu sanalar Islom yo‘nalishidagi voqealarning muayyan ketma-ketligini ifodalaydi.

Muhammad 632-yilda vafot etganidan bir yuz ellik yil o‘tgach, Sharqiy Rimni to Konstantinopolgacha ortga surib borgan Islomning qudrat markazi Arabistondan Turkiyaga ko‘chdi. Birinchi vay Arabiston Islomini, ikkinchi vay esa Turkiya Islomini ifodaladi. Birinchi vay doirasida bir yuz ellik yillik ikkala vaqt bashorati ham Arabiston Islomı bilan Turkiya Islomı o‘rtasidagi farqni aniqlab beradi; xuddi shu haqiqatning birinchi va ikkinchi vay o‘rtasidagi farqda ham ifodalangani kabi.

Birinchi yuz ellik yil Forsiyaning qulashidan boshlanib, Rimning Konstantinopol devorlari ichida qamalib qolishi bilan yakunlandi. Ikkinchi yuz ellik yillik davr Usmonning (Ottman deb ham ataladi) Nikomediya'dagi g‘alabasi bilan boshlandi. Nikomediya'dagi usmonli g‘alabasi Nikomediya qamalini (hozirgi İzmit, Turkiya) anglatadi; bu qamal 1333-yildan 1337-yilgacha davom etgan bo‘lib, o‘sha paytda Usmonli beyligining asoschisi Usmon I ning o‘g‘li Sulton Orhon G‘oziy muhim Vizantiya shahri bo‘lgan Nikomediya'ni qamal qilgan edi. Shahar bir necha yil qarshilik ko‘rsatdi, biroq oxir-oqibat ocharchilik va ta‘minot yetishmasligi sababli 1337-yilda taslim bo‘ldi. Vizantiya garnizoniga Konstantinopolga chiqib ketishga ruxsat berildi. Nikomediya Kichik Osiyodagi (Anatoliya'dagi) Vizantiyaning so‘nggi yirik tayanch nuqtalaridan biri edi. Uning qulashi amalda Vizantiyaning G‘arbiy Anatoliyaning katta qismi ustidan nazoratiga barham berdi. Bu g‘alaba usmonlilarga Bitiniya'dagi hokimiyatini mustahkamlash va Bosfor bo‘g‘ozi tomon yanada kengayish imkonini berdi. Bu Konstantinopolning keyinchalik usmonlilar tomonidan zabt etilishiga (bu voqea bir asrdan ko‘proq vaqt o‘tib, 1453-yilda sodir bo‘lgan) olib borgan muhim bosqichlardan biri edi. Bu qamal ko‘pincha kichik usmonli beyligini yuksalib kelayotgan mintaqaviy qudratga aylantirgan dastlabki asosiy g‘alabalardan biri sifatida qaraladi.

Birinchi karnay ichidagi ikkinchi bir yuz ellik yillik davr 1449-yil 27-iyulda yakunlanganda, so‘nggi Konstantin Sharqiy Rim taxtiga ko‘tarilish uchun islomiy sultondan ruxsat so‘radi va shu tariqa Vahiy 9-bobdagi ikki “besh oylik” davrning birinchi yuz ellik yilligi oxirida imperatoritsa Irina boshidan kechirgan tahqirni boshidan kechirdi. “Imperatoritsa Irina”ning, shuningdek “so‘nggi Konstantin”ning tahqirlanishi keyinchalik usmonlilarning tahqirlanishiga timsol bo‘ldi; ya‘ni ikkinchi voy vaqt bashoratining yakunida ular Misr tahdididan himoya topish uchun Yevropaning to‘rt buyuk davlatidan panoh izladilar.

Panteon

Kashshoflar Doniyor sakkizinchi bob, o'n birinchi oyatdagi "uning muqaddas joyining maskani yiqitildi" degan ibora Konstantin orqali amalga oshganini to'g'ri angladilar va o'rgatdilar.

Haqiqatan ham, u o'zini hatto lashkar Amirigacha ulug'ladi; uning tomonidan kundalik qurbonlik olib tashlandi va Uning muqaddas maskanining o'rni qulatildi.

Bu yerda ko'rsatilgan "ma'bad" Rim shahridagi Pantheon ma'badi edi va o'sha ma'badning "o'rni" Rim edi. Konstantin milodiy 330-yilda imperiyasining poytaxtini Konstantinopolga ko'chirishni tanlaganida, Rim "yerga qulatildi". O'n birinchi oyat Vahiy kitobining o'n uchinchi bobiga bog'lanadi va ikkinchi oyat ayni o'sha voqealarni ko'rsatmoqda.

Men ko'rgan maxluq qoplonga o'xshar edi, uning oyoqlari ayiqning oyoqlariday, og'zi esa sherning og'ziday edi; ajdaho unga o'z qudratini, taxtini va buyuk hokimiyatini berdi.

Ajdar butparast Rim edi, va butparast Rim 330-yilda poytaxtni sharqqa ko'chirganida o'z hokimiyatining "taxt"ini Rim cherkoviga topshirdi; shu tariqa papalik cherkovi mamnuniyat bilan foydalanib olgan bir hokimiyat bo'shlig'ini qoldirdi. Sharqiy Rimning davrini 330-yildan 1453-yilgacha boshlab ko'rsak, Sharqiy Rim haqidagi bashoratning boshlanishida Rim shahri Konstantinning Rimni rad etishi bilan xor qilinganini ko'ramiz. O'sha xorlik 782-yilda, qiynoqlarning birinchi yuz ellik yilligi yakunida, imperatrissa Irina bilan takrorlandi. Bu xorliklarning ikkalasi ham oxirgi Konstantin tomonidan takrorlandi.

G'ayrioddiy Ko'tarilishlar va Qulashlar

Vahiy kitobining to'qqizinchi bobidagi beshinchi va oltinchi karnaylar sharqiy Rimning qulashi tafsilotlarini bayon etar ekan, ayni paytda Islomning yuksalishi va qulashini ham tarixan qayd etadi. Ilhom bizga Doniyor va Vahiy kitoblaridagi shohliklarning "yuksalishi va qulashi"ni o'rganishni bildiradi. O'sha shohliklar o'zlarining o'ziga xos "yuksalish va qulash"lari bilan bog'liq alohida xususiyatlarga egadir. Yahudoning qulashi Quddusga qilingan uch hujum orqali yuzaga keldi. Ibroniylar Bobilga olib ketildilar va uch farmon ostida qaytib kelar edilar; ana shu farmonlar 1798 yildan 1844 yilgacha tarix sahnasiga kirib kelgan uch farishtaga olib borgan 2 300 yilni boshlab berar edi. Bobil bir kechada quladi. Rim parchalanib ketdi, va uning parchalanishi ichida Rimning ikki jihati g'arbiy yoki sharqiy Rim joylashuvi ostida namoyon bo'ldi. Doniyor o'n birinchi bobining birinchi uchdan bir qismida Ptolemeylar imperiyasi va Salavkiylar imperiyasining yuksalishi va qulashi papa Rimining yuksalishi va qulashining timsolidir. Bu guvohlik shunchaki Aleksandr haqidagi hikoya va Yunonistonning parchalanishi haqidagi bayonning xulosasidir. Rimdan farqli o'laroq, Yunoniston to'rt qismga bo'lindi, oqibatda esa ikki qismga aylandi. Rim sharq va g'arbga bo'lindi, shundan keyin g'arbiy Rim payg'ambarlikda uchga bo'lingan holda ko'rsatildi; bu Rimning uch tarkibli boshqaruvini ifodalaydi. Sharqiy Rimga kelsak, Konstantin o'z shohligini uch o'g'li o'rtasida bo'lib berdi. Ravshanki, g'arbiy va sharqiy Rim Rim cherkovi va Rim davlatini ifodalovchi parallel chiziqlardir. O'sha ikki karra bo'linish bilan birga yana uch karra bo'linish ham mavjud. Yunoniston to'rtidan ikkiga, Bobil bir kechada, Yahudo esa uch hujum orqali bo'ldi. Islomga kelganda esa, ularning "yuksalishi" bir "bo'shatib

yuborilish” sifatida, “qulashi” esa bir “jilovlab qo‘yilish” sifatida tasvirlanadi.

Ularning yuksalishi Muhammad bilan boshlandi va 1840-yil 11-avgustda ular jilovlandi. Ular qo‘yib yuborildi va darhol 9/11 da yana jilovlandi. Ular yaqinda 2023-yil 7-oktyabrda yana qo‘yib yuborildi va shundan beri G‘azoda jilovlanib turibdi. Islom yana qo‘yib yuboriladi, bu esa hayvonning surati o‘rnatilishini belgilaydi. Vahiy kitobining to‘qqizinchi bobidan o‘n birinchi bobigacha ifodalangan Islomning bashoratli tarix chizig‘i, uchinchi voyga oid Islomning bashoratli tarixini aniqlab beradi. “Uchinchi voyga oid Islomning bashoratli tarixi” yettinchi va shuningdek uchinchi farishta orqali ham ifodalangan. Yettinchi farishta surna chala boshlagan paytda, uchinchi farishta 1844-yil 22-oktyabrda keldi. Uchinchi farishta va uchinchi voy 9/11 da bashoratli tarixga kirib keldi. 9/11 dan yakshanba qonunigacha birinchi va ikkinchi voylarning bashoratli tarixi takrorlanib kelgan va hanuz takrorlanmoqda.

Naynavo jangining “kaliti” Rim va Fors deb ataluvchi ikki qudratni Islom bilan bevosita va ajralmas bog‘liqlikka olib kiradi. Naynavo Muqaddas Yozuvning boshqa har qanday parchasidan ko‘ra G‘arbiy va Sharqiy Rimning izchil tanazzulini yanada ravshanroq ifodalaydi.

Hirod ajdarning ramzidir; u Rimni ifodalagan edi. Dunyoning oxirida ajdar — Birlashgan Millatlar Tashkilotidir. Yakshanba qonuni vaqtida oltinchi shohlik qulaydi, yettinchisi boshlanadi, biroq ular o‘zlarining shohligini sakkizinchi shohlikka aynan o‘z tug‘ilgan kun bazmida beradilar. Yettinchi shohlik endigina tug‘ilgan bo‘ladi va darhol o‘z shohligini Bobil fohishasiga bir soatga berishga rozi bo‘ladi; bu hol Hirodning Salomega o‘z shohligining yarmigacha va‘da qilgani orqali timsollashtirilgan.

Aynan Qo‘shma Shtatlar qulagan joyda, Birlashgan Millatlar Tashkiloti tug‘iladi va uch tomonlama ittifoq amalga oshiriladi. Hirod — ajdahodir, Hirodiya esa papalikdir, Qo‘shma Shtatlar esa Salomedir. Hirod g‘ayriqonuniy nikoh ittifoqida edi, chunki u o‘z birodarining xotini bilan turmush qurgan edi; va bashorat darajasida u Salome bilan qon-qarindoshlik jihatidan buzuq munosabatda edi, chunki u raqsga tushayotganida unga shahvat bilan qaragani ravshandir. Ajdaho ham ona bilan, ham qiz bilan munosabatdadir. G‘arbiy va sharqiy Rim mos ravishda cherkov siyosati va davlat siyosatini ifodalashini aniqlaganingizda, buni ko‘rish muhimdir. Muqaddas Kitob bashoratidagi to‘rtinchi shohlik bo‘lgan Rim, bashoratan papalikni taxtga o‘tqazdi va shu orqali u papalikni yana bir bor taxtga o‘tqazadigan Qo‘shma Shtatlarga timsol bo‘ldi.

G‘arbiy Rimning 330-yildan 476-yilgacha bo‘lgan bosqichma-bosqich halokati Qo‘shma Shtatlarning 1798-yildan yakshanba qonunigacha bo‘lgan bosqichma-bosqich halokatini ifodalaydi. “330” yili va “1798” yili ikkalasi ham Doniyor kitobida “belgilangan vaqt” yoki “oxirzamon vaqti” deb ataladigan bashoratli belgilaridir. 330-yil g‘arbiy va sharqiy Rimning boshlanishlarini belgilaydi. Har ikkalasining yakuni Rim yetakchisining tahqirlanishidir, xuddi Konstantin boshida Rim shahrini tahqirlagani kabi. 476-yil bashoratli bir davrning oxiri bo‘lib, u Rimning nufuzli siyosiy tuzilmasi uch bosqich ostida qanday parchalanib ketganini ko‘rsatadi. 330-yilda shahar rad etilishi bilan boshlangan bir davrdan keyin ularning butun siyosiy tuzilmasining tahqirlanishi yuz berdi — qadimgi Rimning asosiy faxr manbai bo‘lgan ularning ulug‘vor respublikasi parchalab tashlandi va oxir-oqibat 476-yilga yetib keldi; o‘shanda Rim

ustidan hukmronlik qiladigan, asl Rim naslidan bo'lgan birorta ham hukmdor endi bo'lmas edi. 330-yilda boshlanadigan Rimning ikki yo'nalishi va bu ikki yo'nalish bayon etilgan parcha, shuningdek, besh oylik ikki bashoratli yo'nalishni ham o'z ichiga oladi. G'arbiy Rimning yo'nalishi bosqichma-bosqich tahqirlanish bilan boshlanib, bosqichma-bosqich tahqirlanish bilan tugaydi. Sharqiy Rimning yo'nalishi ham bosqichma-bosqich tahqirlanish bilan boshlanib, 1449-yilda bosqichma-bosqich tahqirlanish bilan tugaydi; o'sha paytda so'nggi Konstantin hukmronlik qilish uchun ruxsat so'ragan edi.

Besh oylik davrlardan biri arab Islomining bashorat markazi sifatidagi yakuniga va 782-yilda turk Islomining boshlanishiga olib keladi. O'sha sanada imperatritsa Irina tahqirlanadi; bu, ikkinchi besh oylik bashoratning oxirida Oxirgi Konstantinning tahqirlanishiga muvofiq keladi. O'n besh oyatdan iborat bitta rivoyat ichida ikkita besh oylik bashorat mavjud. Ulardan biri Arabiston Islomining tarixini, boshqasi esa Turkiya Islomini tasvirlaydi. Ikkalasi ham sharqiy Rimning tahqirlanishi bilan yakun topadi. Bashoratlardan birining xulosasi bir ayolning tahqirlanishi orqali, ikkinchisidiki esa bir erkakning tahqirlanishi orqali amalga oshdi. Satr ortidan satr ular sharqiy Rim cherkovi va davlatining tahqirlanishini ko'rsatadi. Har ikkala tahqirlash ham birinchi voy Islomining oqibatida yuzaga keladi. 1449-yilda Oxirgi Konstantinning tahqirlanishi 1453-yilda Konstantinopol devorlari qulab tushishi bilan tugaydigan to'rt yillik davrni boshlaydi. 1449 tahqirlanishni, 1453 esa devorlarning qulashini va bir saltanatning yakun topishini anglatadi.

Muhammadning vafoti

Ikki besh oylik davrdan biri o'n birinchi oyatda «ular ustidan hukmron bo'lgan podshoh» deb ta'riflangan Muhammadning vafoti bilan boshlanadi.

Ularning ustidan bir podshoh bor edi; u tubsizlik qa'ining farishtasidir. Uning ismi ibroniy tilida Abaddon, yunon tilida esa uning nomi Apollyondir.

Ularning ustidagi podshoh Muhammad edi, chunki u birinchi oyatda shu tariqa aniqlab berilgan; demak, u Islomdagi boshqa bir shaxs emas; u podshoh Muhammaddir, podshoh esa shohlikni anglatadi, Islom esa Muhammadning shohligidir.

Va beshinchi farishta karnay chaladi, men osmondan yerga qulagan bir yulduzni ko'rdim; va unga tubsizlik qudug'ining kaliti berildi. U tubsizlik qudug'ini ochdi; va quduqdan ulkan pechning tutunidek bir tutun ko'tarildi; va quduqning tutuni sababli quyosh ham, havo ham qoraydi. Va tutun ichidan yer ustiga chigirtkalar chiqib keldi; va ularga yerning chayonlari qanday qudratga ega bo'lsa, shunday qudrat berildi. Vahiy 9:1–3.

Uchinchi voy ichida birinchi va ikkinchi voylarning takrorlanishi, uchinchi farishta ichida birinchi va ikkinchi farishtalarning takrorlanishiga parallel keladi. Shoh bo'lgan Muhammadga tubsizlik qudug'ini ochish kaliti berildi, va 9/11 uchinchi farishta qachon quvvatlantirilishini aniqlab beradi. Shundan so'ng, qudratli Farishta sifatida Masih Balaamning birinchi zarbasi bashoratli tarixda yetib kelgan paytda tushib keldi. Keyin tubsizlik qudug'i ochildi va Islom yana jahon tarixining bir mavzusiga aylandi. So'ng Masih O'z xalqini Yeremiyoning qadimiy yo'llariga qaytardi va uchinchi voy hamda uchinchi farishtaning xabari jaranglay boshladi. 2015-yilda Tramp

prezidentlikka nomzod bo'lish niyatini e'lon qildi, shu tariqa globalist ajdaho kuchlarini qo'zg'atdi, va shundan keyin tubsizlik qudug'i ateizmni chiqarib yubordi; bu esa oxir-oqibat Trampni Sodom va Misr ko'chalarida o'ldirdi. Yakshanba qonuni vaqtida yettitasidan bo'lgan sakkizinchi hayvon tubsizlik qudug'idan chiqadi. Bir yuz qirq to'rt ming kishining muhrlanish davrining boshlanishi ham, tugashi ham tubsizlik qudug'i qudratining ko'tarilishini aniqlab beradi.

Sen ko'rgan mahluq avval bor edi, hozir esa yo'q; u tubsiz chuqurlikdan chiqib keladi va halokatga ketadi. Yer yuzida yashovchilar esa, dunyo yaratilganidan beri nomlari hayot kitobiga yozilmaganlar, avval bor bo'lgan, hozir yo'q bo'lgan, ammo yana mavjud bo'ladigan mahluqni ko'rganlarida, hayratga tushadilar. Vahiy 17:8.

Islom 11-sentabrda tubsiz jarlikni ochgan va yakshanba qonuni paytida tubsiz jarlikni ochadigan kalitdir. Muhrlash davrining o'rtasida globalizmning ajdarho-mahluqi ham tubsiz jarlikdan chiqib keldi.

Va ular o'z shahodatlarini tugatganlarida, tubsizlikdan ko'tarilib chiqadigan mahluq ularga qarshi urush qiladi, ularni yengadi va o'ldiradi. Vahiy 11:7.

Tubsiz chuqurlikdan chiqqan bir qudratning uchala yo'l belgilarini ochadigan kalit Islom saltanatining podshohi Muhammadga berildi. 627-yildagi Naynava jangi ikki qudrat o'rtasidagi jangni ifodaladi; bu jang har ikkala jang qiluvchining qudratini holdan toydirdi va natijada Islomning hokimiyatga tez ko'tarilishiga yo'l ochdi. Kalit 9/11 kuni burildi va Islomning yuksalishi boshlandi, garchi ko'p o'tmay u jilovlab qo'yilgan bo'lsa ham. Naynava jangi 9/11 da o'z timsolini topdi, chunki u yerda Islomning yuksalishi qudratli farishta O'z ulug'vorligi bilan yer yuzini yoritish uchun tushayotgan paytda boshlandi, va "yulduz", ya'ni "xabarchi" ma'nosini anglatadigan zot ham osmondan qulab tushdi. Naynava jangi, shuningdek, oxirida ham o'z timsolini topadi: yakshanba qonuni kelib, Islom dini tutuni quyoshni to'sib qo'yar ekan, Qorong'u asrlarning ikkinchi davri boshlanadi.

Ekseter

Yakshanba qonuni, yarim tunda yangragan faryod xabari Exeter lager yig'iniga yetib kelganida tipologik tarzda ifodalanadi. Shunda mahluqning surati o'rnatilishining yakuniy harakatlari boshlanadi. Suratning shakllanishi, ya'ni uning o'rnatilishi 9/11 da boshlangan edi, biroq davrning oxirida — yarim tunda yangragan faryodning e'lon qilinishi davri — 9/11 da boshlangan suratning shakllanishining butun davrining ham fraktali hisoblanadi. Boshlanish oxirni ifodalaydi. Birinchi qayg'u uchinchi qayg'uni tipologik tarzda ko'rsatganidek, birinchi farishta ham uchinchi farishtani tipologik tarzda ko'rsatadi. Muhrlash vaqtining oxiridagi Naynavo jangi, boshlanishdagi Naynavo jangini aniqlab beradi. Yakshanba qonunidagi Naynavo jangi, 9/11 da boshlangan muhrlash vaqtining oxiridir, biroq u ayni paytda yarim tunda yangragan faryodning e'lon qilinishi davrining ham oxiridir. Shunday ekan, Naynavo jangi yarim tunda yangragan faryod e'loni boshida tipologik tarzda ifodalanadi; bu esa Amerika Qo'shma Shtatlarida mahluq surati shakllanishining yakuniy bosqichlarini aniqlab beradi, va Yakshanba qonunida dunyoda mahluq surati shakllanishining boshlanishi yuz beradi. Naynavo — qirqinchi oyatning yashirin tarixida o'zining mukammal bajo bo'lishini topadigan turli yo'nalishlarni bir-biriga moslaydigan kalitdir.

Biz keyingi maqolada davom etamiz.